

1. Keiharde kritiek: 'Jezus werkt voor de duivel'

Van twee kanten krijgt de Here Jezus hier keiharde kritiek. Twee heel verschillende kanten: van Zijn eigen familie, en van de schriftgeleerden die uit Jeruzalem zijn gekomen. Eerst iets over die tweede groep: de schriftgeleerden uit Jeruzalem. Waarom zijn zij helemaal naar het noorden getrokken, naar Galilea, zeker een dag of vier, vijf lopen, om daar naar Jezus te komen luisteren? Het lijkt op het eerste gezicht wel mooi, heel positief: de schriftgeleerden, dat zijn de belangrijkste theologen, leiders van het Jodendom. En ze reizen helemaal naar Jezus toe om Hem te horen spreken en om te zien wat Hij doet. Maar zo positief is het niet. Want dit zijn geen belangstellende luisteraars, hier is de inquisitie! Deze mensen zijn er speciaal op uitgestuurd om te zien of het allemaal wel door de beugel kan, wat Jezus zegt en doet.

Als ze Jezus zo aan het werk zien en ze maken mee hoeveel

macht Jezus heeft, hoeveel demonen Hij uitdrijft, boze geesten, dan komen ze tot een vernietigend oordeel. Vers 22: 'En de schriftgeleerden die uit Jeruzalem gekomen waren, zeiden: Hij heeft Beëlzebul, en: Door de aanvoerder van de demonen drijft Hij de demonen uit.' Beëlzebul, dat is één van de namen van de satan zelf. Beëlzebul betekent: 'Prins Baäl', een naam die terugverwijst naar Baäl, de afgod die eeuwen eerder in Israël veel werd aanbeden, en waardoor het volk helemaal afdreef van de HERE, de God van Israël. 'Prins Baäl', Beëlzebul, hij is de grote vijand van God, de aartsvijand van alles wat goed is, de bron van haat, van wrok, van geweld, van het diepste, onverdunde kwaad. Beëlzebul is de vader van alle verdorvenheid en slechtheid. Hij is de macht van de duisternis, die maar één ding wil: mensen in het ongeluk storten, mensen vernietigen, mensen kapot maken.

En hij, Beëlzebul, het monster uit de afgrond, hij zou Jezus de macht geven om boze geesten uit te drijven... Dat is de beschuldiging. Voel je aan hoe ongelooflijk bizar dit is? Jezus, die mensen in de vrijheid stelt! Die mensen geneest, en weer grond onder de voeten geeft. Jezus, die mensen nieuwe hoop geeft, mensen die alle hoop allang verloren hadden. Jezus, die blinden de ogen opent en verlamden laat springen en dansen, Jezus, die doven weer laat horen en die verstomde mensen weer laat spreken en zingen...

Hoe komen deze schriftgeleerden en tot dit waanzinnige oordeel?! Dat heeft alles te maken met de manier waarop Jezus te werk gaat. Jezus prikt door alle schijnheiligheid heen. Alle wetjes en regels die door mensen gemaakt zijn, schuift Hij aan de kant. Hij laat zien wie Zijn Vader wékelijk is. Maar dat is tegen het zere been van de elite, van de godsdienstige leiders, want hun macht ligt juist in die regels en wetjes, geboden van mensen. De elite ziet zijn macht wankelen, maar deze onderzoekscommissie uit Jeruzalem kan niet ontkennen dat Jezus bovennatuurlijke macht heeft. Ze kunnen niet uitwissen dat deze Rabbi van Nazareth een gezag heeft dat boven elk gezag uitgaat. En daarom komen ze tot deze "oplossing": 'Hij heeft wel bovennatuurlijke kracht, maar die is niet van God! Nee, die is van de duivel, van Beëlzebul.'

2. Hoe reageert Jezus?

Het is opmerkelijk hoe Jezus ingaat op hun afschuwelijke woorden, die intens valse beschuldiging. Jezus gaat uitleggen waarom het niet kán, wat ze zeggen. Hij zegt: 'Als ik met macht van de dúivel de duivel ga bestrijden... dat kán toch niet? Een koninkrijk kan toch niet tegen zichzelf gaan vechten? Dan stort het in!' Wat deze mensen beweren, kán helemaal niet, het is volkomen onlogisch en onmogelijk.

En vervolgens zegt Jezus in vers 27: 'Niemand kan het huis van een sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke bindt; en dan kan hij zijn huis leegroven.' In feite zegt Jezus daarmee: 'Ik ben het rijk van de satan binnengedrongen, het rijk van de sterke. Ik heb hem beroofd van allerlei mensen die in zijn macht waren. Maar dat kon ik alleen doen door eerst de satan te

binden. Hoe kon ik hem anders beroven van zijn buit, van de levens van mensen die hij in zijn greep hield?'

Met andere woorden, Jezus zegt: 'Ik ben stérker dan de satan, stérker dan Beëlzebul.' En er is maar één Macht die sterker is dan de satan, dat is God Zelf! Jezus zegt hier dus indirect: 'Ik werk en Ik spreek met goddelijk gezag, in Mij is God Zelf naar deze aarde gekomen.'

En daarmee stelt Jezus iedereen voor de keus, die mensen toen, de inquisitie uit Jeruzalem, maar óók ons. Hij zegt hiermee: 'Wie ben ik volgens jou?' Talloze mensen vinden Jezus een geweldig mens, ook nu, mensen om ons heen. 'Ja, Jezus was een wijze leraar, als iedereen naar Hem zou luisteren, zou het veel beter gaan.' Maar Jezus is niet zomaar een wijze leraar, Hij is véél meer dan dat. Hij heeft bovennatuurlijk gezag, bovennatuurlijke macht. En als dat zo is, zijn er maar twee mogelijkheden. Dan komt Hij óf van de satan, óf van God. En als Hij de satan bestrijdt en verslaat,

blijft er maar één mogelijkheid over: in Jezus is God Zelf naar deze wereld toe gekomen.

Jezus geeft de inquisiteurs een waarschuwing, een heel ernstige waarschuwing. Vers 28-30: 'Voorwaar, Ik zeg u dat alle zonden de mensenkinderen vergeven zullen worden, en de lasteringen die zij ook maar uitgesproken zullen hebben; maar wie gelasterd zal hebben tegen de Heilige Geest, die heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar is schuldig en verdient het eeuwige oordeel. Want zij zeiden: Hij heeft een onreine geest.'

Deze waarschuwing van Jezus heeft heel veel mensen bang gemaakt, de eeuwen door. Het gaat hier over de zonde tegen de Heilige Geest, dat is een zonde die God nooit zal vergeven.

Veel mensen hebben zich dat afgevraagd, in de loop van de tijd: 'Heb ik misschien de zonde

tegen de Heilige Geest bedreven...?' Daarom moet je heel goed opletten wat dat is, de zonde tegen de Heilige Geest. Jezus waarschuwt voor de zonde tegen de Heilige Geest, 'wánt', vers 30, 'zij zeiden: Hij heeft een onreine geest.' Dus daarin ligt de kern van die zonde.

Weet je wat het is, de zonde tegen de Heilige Geest? Dat je bewust, en volhardend, tegen beter weten in, het werk van Gods Geest belastert als werk van de satan. Je weet heel goed dat je liegt, je weet heel goed dat je de Geest van God vals beschuldigt. Maar je doet het wel en je blijft dat volhouden.

Jezus zegt: 'Kijk uit, want er zijn ook grenzen...' En dat zijn ernstige woorden van Jezus. Tegelijk moet je ook zeggen: als je daar ooit weleens mee zit, met die vraag: 'Heb ik de zonde tegen de Heilige Geest bedreven?', dan kun je in feite al zeker weten dat dat niet zo is. Want dan zou je daar totaal niet meer mee zitten, dan zou je zo verhard zijn, dat je alleen nog maar vol zit met haat tegen God.

3. Hij is de genadige Heer

Jezus gaat met die mensen in gesprek, die mensen uit Jeruzalem, en dat Hij ze ernstig waarschuwt, dat tekent Zijn grote liefde. Want Jezus wil ook déze mensen bereiken. Hij wil ook hén tot inkeer brengen. En merk je hoe ruimhartig Jezus de genade van God tekent? De zonde tegen de Heilige Geest wordt niet vergeven, maar zie je wat God wél wil vergeven? Vers 28: 'Voorwaar, Ik zeg u dat alle zonden de mensenkinderen vergeven zullen worden, en de lasteringen die zij ook maar uitgesproken zullen hebben...' Deze week bereiden we ons voor op de viering van het Heilig Avondmaal. Het is een week om in de spiegel te kijken, om eerlijk onder ogen te zien hoe je leeft. En breng het dan in het licht van God, elke zonde waarvan je je bewust bent. Of waarvan je je bewust wórdt. Breng het in het licht van God! En als je iemand hebt benadeeld, gá naar die persoon, maak je excuus, vraag om vergeving.

Schuil bij Jezus! Hij is gekomen om je zonden te vergeven! Hij is gekomen om te sterven aan het kruis! Hij is gekomen om de last van jouw schouders af te nemen. Belijd je zonden, en kom tot rust aan de voeten van het kruis.

In het hindoeïsme wordt er een bijzonder verhaal verteld. Het gaat over Sibi Chakravarthi, een keizer van het oude India. Op een dag vloog er een duif naar hem toe, een duif die werd achtervolgd door een havik. De keizer nam de duif in bescherming, maar de havik protesteerde! Hij eiste gerechtigheid. 'Want,' zei de havik, 'de Schepper heeft bepaald dat de duif voedsel is voor de havik en voor andere roofvogels. Wat moet ik anders eten?' Keizer Sibi vroeg aan de havik: 'Kan de gerechtigheid niet op een andere manier zijn loop krijgen? Moet je persé die duif opeten?' Waarop de havik zei: 'Er is alleen gerechtigheid als ik die duif krijg. Of als ik van uw eigen lichaam een stuk vlees krijg, even zwaar als het gewicht van de duif.' De keizer liet een mes halen en liet een stuk vlees van zijn lichaam afsnijden, een stuk dat in een weegschaal precies evenveel woog als de duif. Bijzonder dat in een andere godsdienst zo'n verhaal wordt verteld, over een keizer die zichzelf opoffert. Maar Jezus gaat nog veel verder dan de keizer in het verhaal. Jezus offert niet een déél van Zichzelf op, nee, Hij offert Zich helemaal op. En juist omdat Hij Zich opoffert, is er voor jou en mij vergeving. Vergeving van zonden, of, zoals Jezus het zegt in vers 28: 'alle zonden', 'en de lasteringen die zij ook maar uitgesproken zullen hebben'. Schuil bij Jezus! Bij Hem is vergeving, bij Hem is genade. Onvoorstelbare genade!

4. Nog pijnlijker kritiek... van Zijn familie: 'Hij is gek!'

Maar die genade ondervindt Hij Zélf niet. Want er is nóg een groep met keiharde kritiek op Hem. En dat is Zijn eigen familie, dat is nog véél pijnlijker. Veel schrijnender. Zijn eigen moeder, Maria, zij komt naar Hem toe, met Zijn broers, de zonen die Jozef en Maria later hebben gekregen, na de geboorte van Jezus. En dan staat er in vers 21: 'En toen Zijn verwanten dat hoorden, gingen zij eropuit om Hem tegen te houden, want zij zeiden: Hij is buiten Zichzelf.' Dat wil zeggen: 'Hij is gék geworden.' Maria en Zijn broers, ze zien dat iedereen naar Jezus toestroomt, en dat Jezus maar dóór gaat en dóór gaat en dóór gaat... Er is zelfs geen tijd om te eten. Ze zien dat Hij mensen geneest en dat Hij demonen verjaagt. En ze denken: 'Dit loopt hélemaal uit de hand! Dit is niet gezond meer. We moeten Jezus tegenhouden! Iemand moet Hem stoppen!' Wat betreft die broers van Jezus: dat is niet zo verbazingwekkend, dat zij zich zo opwinden over Jezus. Want de broers van Jezus zijn heel kritisch. In Johannes 7: 5 staat: 'Ook Zijn broers geloofden niet in Hem.' Later komt dat gelukkig wel goed, als Jezus is opgestaan uit de dood. Maar hier nog niet. De broers van Jezus kunnen absoluut niet geloven dat Jezus de Zoon van God is, de Messias. En even heel eerlijk: zou dat ook niet héél moeilijk zijn geweest? Jezus, met wie ze altijd waren opgetrokken, misschien hebben ze paardje gereden op zijn rug... En dan... Hij, de Messias? Het wás ook moeilijk... Maar María! Maria heeft de engel Gabriël op bezoek gehad, toen ze als meisje in Nazareth woonde. De engel heeft haar verteld dat ze de moeder zou worden van de Zoon van God. Maria, zij is zwanger geraakt zonder dat er een man aan te pas kwam. Maria... zij wist toch wel wie Jezus was?! En toch... tóch laat ook Maria zich meeslepen met de kritiek op Jezus. 'Hij is gék geworden.' Blijkbaar denkt óók Maria dat Jezus dóór gedraaid is. Ze gaat mee om Jezus een halt toe te roepen. Want zo staat het letterlijk in vers 21: 'Zij gingen eropuit om Hem tegen te houden.' Even later staan ze voor de deur van het huis waar Jezus onderwijs geeft. Ze sturen iemand naar binnen. 'Wil jij even tegen Jezus zeggen dat wij Hem willen spreken?' En de boodschapper gaat inderdaad naar Jezus toe. Hij zegt, vers 32: 'Zie, Uw moeder en Uw broers daarbuiten zoeken U.' Merk je wat er hier gebeurt? De eeuwige Zoon van God, die woonde in het licht, die hier op aarde gekomen is om mensen te redden, om mensen eeuwig leven te geven, die wordt tegengehouden door Zijn eigen broers, Zijn eigen móeder zelfs, door Zijn familie die denkt dat Hij Zijn verstand verloren heeft... Dit is zó schrijnend, zó onvoorstelbaar pijnlijk voor Jezus... En óók al is het later goedgekomen met Zijn moeder, en met Zijn broers, op dit moment staat Hij alleen... Ze laten Hem allemaal vallen, als een baksteen...

5. Geestelijke familie: een bron van troost!

Jezus zegt (vers 33-35): 'Wie is Mijn moeder, of wie zijn Mijn broers? En terwijl Hij rondom Zich keek naar hen die om Hem heen zaten, zei Hij: Zie, Mijn moeder en Mijn broeders; want wie de wil van God doet, die is Mijn broeder en Mijn zuster en Mijn moeder.'

Jezus zegt: 'Uiteindelijk zijn het niet de natuurlijke banden, die doorslaggevend zijn. Uiteindelijk is het de géestelijke band die écht verbindt.' Jezus sluit Maria niet uit, en Hij sluit ook Zijn broers niet uit. Maar ze horen níét bij Hem omdat ze biologische banden met Hem hebben. Ze kunnen alléén bij Hem horen door een geestelijke band: door hetzelfde verlangen om de wil van God te doen. Want als je dezelfde hemelse Vader hebt, dan ben je automatisch broers en zussen van elkaar.

Twee groepen met vlijmscherpe kritiek op Jezus. Wat moet Hem dat geraakt hebben... De ene groep maakt Hem uit voor een satanist. De andere groep verklaart Hem voor gek, en die groep, dat zijn Zijn eigen moeder en Zijn broers... Het lijden van Jezus, dat is niet pas begonnen in de Hof van Gethsemane. Jezus heeft álle dagen van Zijn leven op aarde geleden. Intens geleden. Maar om Hem heen zijn mensen die naar Hem luisteren. God zij dank is er hier in Kapernaüm ook geestelijke familie. Echte broers, echte zussen, mensen die ernaar verlangen om te doen wat God wil. En je proeft in deze verzen, dat het Jezus troost geeft. 'Deze mensen zijn Mijn moeder, Mijn broers en Mijn zussen.'

Later, als Jezus het Heilig Avondmaal gaat instellen, vlak voordat Hij gevangen genomen gaat worden, zegt Hij tegen Zijn discipelen, in Lukas 22: 15: 'Ik heb er vurig naar verlangd om dit Pascha met jullie te eten, voordat Ik ga lijden.' En daarin proef je datzelfde. De troost van een geestelijke familie. Ook al wist Jezus dat Zijn leerlingen Hem nog diezelfde nacht in de steek zouden laten, want zo zijn mensen... Toch verlangt Hij ernaar om met Zijn geestelijke familie samen te zijn.

En zo mogen wij volgende week met Hem aan tafel gaan. In een wereld vol onbegrip, een wereld ook vol haat en geweld. Als Jézus, de volmaakte Zoon van God, als Jézus nu al zóveel zware kritiek over Zich heen kreeg, vanuit Jeruzalem, vanuit de godsdienstige leiders, én vanuit Zijn eigen familie, denk je dan dat jij het alleen maar makkelijk kunt hebben? Jezus zegt: 'Ik draag een kruis, draag het maar achter Mij aan!'

Misschien ben je moe van alles wat je meemaakt. Moedeloos door van álles en nog wat, dingen die gebeuren in je leven. Misschien ben je lamgeslagen door de vreselijke gebeurtenissen in deze wereld, in Syrië en Turkije, in Oekraïne, er zijn geen woorden voor... Misschien vallen er ook over jóú mensen heen, onterecht en onrechtvaardig. Of misschien juist terecht, en dat maakt het nog erger, want je gaat twifelen aan jezelf. Deze wereld is vaak keihard, denk maar aan de campagne van SIRE tegen polarisatie. Wat kunnen we elkaar met woorden pijn doen, verwonden...

Maar temidden van dat alles nodigt Jezus ons uit, om met Hem aan tafel te gaan. Als Zijn geestelijke familie, Zijn moeder, Zijn broers en zussen. Wat ben je dan blij met een gemeente, met medechristenen. Bedenk het maar, dat het niet vanzelfsprekend is, dat je geestelijke familie hebt.

Indertijd werkte ik voor IFES, voor de internationale studentenbeweging, en een collega van mij had contact met iemand uit Pakistan, een christen. Voor hem als ex-moslim was het levensgevaarlijk om christen te zijn. Hij kende één andere christen, een Canadees. En ze wilden elkaar zó graag ontmoeten. Maar dat was gevaarlijk! Weet wat ze deden? Ze zetten hun wekker, ze stonden midden in de nacht op, en ze gingen samen bidden en bijbelstudie doen tussen 3 en 4 uur 's nachts. Zo blij waren ze met elkaar, met die kleine geestelijke familie. Twee broers in Christus.

Volgende week mogen we schuilen bij Jezus en bij elkaar. Als geestelijke familie. Wees er zuinig op, op de gemeente. Ga er niet achteloos mee om. Wees zuinig op je broers en zussen. En wees ook zuinig op je eigen ziel. Vertrouw je toe aan de Heer die Zichzelf heeft opgeofferd voor jou. Vertrouw je toe aan de Here Jezus. Bij elkaar, en sámen bij Hem, mogen we schuilen. Amen.